

Mario Blanco Fuentes, xurista

Xesús Palmou Lorenzo
xesuspalmou@gmail.com

É para min unha grande honra abordar a figura de Mario Blanco Fuentes no eido do dereito. Un amigo, un compañeiro, un xurista, pero sobre todo, un estradense exemplar. Un estradense que serviu á sociedade dende o campo da política, da pedagogía, (como mestre nacional), e da avogacía; en todos os casos con exemplar dedicación e honestidade.

A vocación xurídica veulle a Mario por herdanza. Seu pai, Mario Blanco Torres, foi secretario do xulgado de A Estrada, razón pola que traslada a súa residencia familiar dende Cuntis a esta vila. Aquí, Mario coñece e entaboa amizade co xuíz, intelectual e galeguista Fermín Bouza Brey, compañeiro do seu tío Roberto Blanco Torres no Seminario de Estudos Galegos. Esta amizade verase fortalecida ó longo do tempo, cun amplo reflexo na súa relación espistolar que se alongará ata o pasamento de Fermín no ano 1973.

Fai o bacharelato, nos cursos 1933/1937, con sobresaíntes e matrículas en, practicamente, todas as materias. Rematada a guerra, fai o curso de adaptación de bachareles a mestres de ensinanza primaria na Escuela Normal de Magisterio Primario de Pontevedra, curso 1939-1940, comezando aí a súa andaina como mestre en diversas escolas do noso concello.

Porén, como logo se demostrará ó longo da súa vida, o mundo do dereito e da xustiza, exerce unha especial atracción sobre Mario. En 1945, despois de dous anos de prácticas no despacho do procurador estradense Manuel Villar, examínase e obtén o título de Procurador dos Tribunais. Sendo Procurador en prácticas e mestre nacional na vila de A Estrada, en 1942 comeza os estudos de Dereito na Universidade de Santiago, carreira que remata no ano 1948.

Pero a inquedanza intelectual de Mario lévao a compatibilizar os estudos de Dereito con cursos de Lectorado de Portugués e Historia da Literatura na Facultade de Filosofía e Letras da Universidade de Santiago, participando ademais nun curso de verán na Universidade de Coimbra, nos meses de xullo e agosto de 1947, tras obter unha beca do Instituto Portugués da Alta Cultura. Na concesión da beca polo Goberno Portugués, dise textualmente:

Concesión dunha bolsa global de 2500 escudos a título de premio polo seu bon aproveitamento como alumno de lectorado de portugués na Facultade de Filosofía da Universidade de Santiago.

Neste curso entaboa amizade con outros participantes daquel país. Cun deles chamado Matos Simões, que logo sería avogado coma el, manterá unha longa relación epistolar, na que pon de manifesto as súas coitas e incidencias no exercicio da avogacía. Desta relación, quero destacar a misiva que Matos Simões lle envía o 17 de setembro de 1947, despois do curso de Coimbra, en resposta a outra de Mario.

Di así:

Moito pracer me deu recibir a túa interesantísima carta. Interesantísima por ver nela espallarse un corazón español irmán do noso. Non en vano, naceu na Galiza, a terra onde os homes senten dunha maneira idéntica a que nos sentimos. Xa alguén afirmou que o triángulo da saudade ten un vértice afirmado na terra lusitana, outro vértice asentase na Galiza –e isto constitúe a base do triángulo– e o terceiro e último vértice está do outro lado do atlántico, no Brasil.

E a este trío da saudade hai que engadir calquera outra parcela do mundo onde estea un galego ou un portugués, pois onde iles estean ha de vivir ou tomar corpo tan peculiar sentimento.

Amigo Mario, foi precisamente a túa carta a que me suxeriu este comentario. Ela veu a confirmar mellor a impresión que persoalmente tiñas deixado entre nos. Un rastro de simpatía.

En canto a participantes doutras nacións, pasaron por aquí cerimoniosos e indiferentes. Friamente sería un termo exacto.

Como podemos ver, un xeito moi portugués de descubrir e definir un sentimento moi galego, a morriña, pero tamén a cordialidade de Mario. A morriña que, a vulgar por esta misiva, tiña experimentado e expresado Mario, tras a súa estancia no país veciño, aquel curso de verán.

Foto de orla de Mario Blanco como licenciado en Dereito.

Pero volvamos ó mundo do dereito, á faceta xurídica e xudicial de Mario Blanco. Rematada a carreira, co título de licenciado pola Universidade de Santiago en 1948, e cunha vasta cultura en todos os campos do saber, comezará axiña a súa andaina pola práctica do dereito como avogado. No ano 1949, intégrase como pasante no despacho coruñés do prestixioso avogado, intelectual e galeguista, Sebastián Martínez-Risco, que anos despois sería presidente da Real Academia Galega. Desta relación profesional, nacerá unha amizade con permanencia no tempo.

O día 14 de novembro de 1953, coléxiase como avogado no Colexio Provincial de Pontevedra e como tal exercerá xa sempre na vila de A Estrada. A partires de aquí, o mundo do dereito e da xustiza impregna toda a actividade de Mario Blanco nos distintos campos, con especial reflexo no ámbito persoal e público. Home conciliador ante todo, o respecto á legalidade, ás normas de convivencia, e en definitiva, o seu sentido da xustiza, serán unha constante en toda a súa vida. Como avogado, promovendo a aplicación do dereito e a realización da xustiza, e no ámbito persoal e da vida pública, con escrupuloso respecto ás normas de convivencia e ó interese xeral.

Pero ademais, Mario como estudoso e coñecedor da filosofía do dereito tena moi presente no seu actuar. Entre *o ser* e *o deber ser*, no seu facer público e privado, sempre o tivo claro. O *deber ser* impregna a súa conduta. Está presente na súa actuación como xurista, avogado e servidor público. Os valores de ben, de xustiza e liberdade, inherentes ó home, están presentes, incluso no ambiente político que lle tocou vivir, no que, moitas veces, *o ser* estaba máis presente, tiña máis imperatividade, que *o deber ser*. Neste senso, quero recordar como, cando lle propoñen ser alcalde da Estrada, condiciona a súa aceptación a non ostentar a representación e xefatura local do Movemento Nacional, caso único na España da época.

Recordo unha conversa con Manolo Paz, técnico do Goberno Civil de Pontevedra e vicesecretario naquel momento, na que me dixo:

Cando Mario condicionou a aceptación do cargo de Alcalde a non vestir o uniforme do Movemento Nacional, pensei que, ademais de non ser alcalde, lle traería consecuencias; pero a imaxe e a coherencia de Mario era ben coñecida

polo Gobernador Civil, que quixo contar, para a Alcaldía da Estrada, cun home íntegro antes que cun home do Movemento.

Quero resaltar tamén a carta que con ocasión deste nomeamento lle envía o xuíz Don Fermín Bouza Brey o día 5 de agosto de 1959, por canto define con claridade a personalidade de Mario. Dille:

Hoxe en que me veñen a lembranza todos aqueles dos teus que se foron para sempre, grandes espíritos eles, chámote Marito como entón. Si eles vivisen verían no teu nomeamento de Alcalde o triunfo do ben sobre a ruindade, da honradez sobre a rapiña, do espírito sobre da materia. Despois de dar a volta a roda sobre das inmundicias, a agulla parouse no que trunfa sempre. A bondade, a lealdade, o traballo de boa lei. Deus che dea tino e sorte, que desexo de acertar e principios de bonhomía telos desde que naciches.

Posteriormente, o seu cese na alcaldía ten, sen dúbida, moito que ver cunha actuación o día das Letras Galegas de 1970. Un acto no que Mario antepón o que consideraba o seu deber coa cultura galega, co pobo da Estrada e o seu propio sentimento, á imaxe do réxime.

Eu coñecín a Mario máis tarde. Coñecino en 1978, tras a miña chegada A Estrada como inspector do entón Corpo Superior de Policía. Ambos tiñamos en común a formación xurídica e o termos estudado a carreira por libre, compatibilizando o estudo coa actividade profesional; circunstancias estas que ocuparon máis dunha das nosas frecuentes conversas mentres, en moitos casos, tomabamos un café. Nunha desas conversas, na que eu facía referencia á miña infancia e primeira xuventude no Bar Turista da rúa Nova de Santiago, propiedade dos meus pais, Mario díxome, non sen certa sorpresa: “Pero entón eu coñezo os teus pais. Teño estado moitas veces no bar”, pronunciando sen ningunha dubida, o nome de ambos, José e Asunción.

Naquelas conversas, non faltan tampouco os temas de actualidade nin a política, nacendo así unha corrente de simpatía e amizade que permanecería no tempo ata o seu pasamento.

No ano 1980, fágolles partícipes, a el e a outro grande amigo, Paco Rubio, dunha idea que rolda pola miña cabeza: pedir a excepción na Policía e dedicarme a avogacía. Ambos me animan con entusiasmo e Mario ofréceme a súa colaboración como profesional

con ampla experiencia e, ademais, os seus formularios do avogado. Uns meses máis tarde, eu xuraba como avogado ante o presidente da Audiencia Provincial de Pontevedra e Mario Blanco Fuentes era o meu padriño de toga. Dende entón, a nosa relación de amizade será tamén unha relación de compañeiros de profesión, propia entre padriño de toga e afillado.

Ao día seguinte, o meu primeiro día como avogado, Mario preséntase no meu despacho, na Praza da Farola, e faime entrega dun folio, mentres me dicía: “Leo con calma e teno presente mentres sexas avogado, axudarache”. O escrito en cuestión, que conservo e cuxa copia pasei ó meu fillo Carlos, tamén avogado, contén os mandamentos ou decálogo do avogado, obra do prestixioso avogado uruguayo Eduardo Juan Conture, que Mario tivo sempre no seu despacho, e nunca deixou de aplicar no seu bo facer profesional. A partires de aquí, Mario convértese, para min, nun referente ético no exercicio profesional. Un referente que máis tarde se ampliará tamén á miña tarefa de servidor público, de xestor público; un campo, o do servizo público, que tamén compartimos, aínda que en distintos tempos.

Mario ten sempre presente aquel refrán que di: “vale máis un mal arranxo que un bo preito”. En todas as súas actuacións, o interese do cliente e a realización da xustiza, están por enriba de todo.

En 1968 foille concedida a Cruz de Alfonso X El Sabio, como recoñecemento ó seu labor de toda unha vida dedicada á ensinanza, ó mundo da xustiza e ó servizo público, con exemplar dedicación. A partir de aí recibe centos de felicitacións de autoridades e personalidades de todos os eidos: avogados e procuradores, catedráticos da Facultade de Dereito, xuíces e maxistrados de toda Galicia. E tamén de homes da cultura e do galeguismo: Valentín Paz Andrade, Antón Fraguas, Filgueira Valverde, Sebastián Martínez Risco, Otero Pedraio e Iglesias Corral, entre outros. Con este motivo, o sábado día 25 de maio do mesmo ano, recibe unha grande homenaxe pública na Sala Gradín de A Estrada. Ao remate diste acto, o Arcipreste de Tabeirós, Don Constantino Neira, dá lectura a unha poesía que el escribe para a ocasión, que di así:

Ao bo amigo Don Mario Blanco Fuentes, avogado e alcalde presidente do concello de A Estrada, co gallo do seu ingreso na Orde de Alfonso X El Sabio.

Fidel adiantado da cultura i arte.

Cabaleiro esgrevio do ideal perfeuto.
De Sancho levas o goberno reuto.
Do Quixote o esforzo en superarte.

Nada hai no mundo que che aparte.
Si pensas conquerir algún proxeuto,
Sirveche Clavileño pro efeuto
Si Rocinante non pode axudarte.

Desfixeches entortos, rompiches lanzas;
Espallar ciencia i ensino tes por lei.
Xa non coides de achar outras gabanzas.

Pois o entrar no Orde D'o Sabio Rei,
Pon cume douro as túas loitas i andanzas,
Podendo berrar moi alto: Eu cheguei”.

Así era Mario Blanco Fuentes.